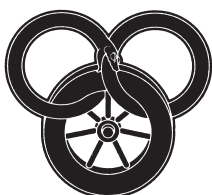

Proloog

Glinsteringen van het Patroon

Rodel Ituralde had een hekel aan wachten, hoewel hij wist dat dat het grootste deel van zijn werk als soldaat uitmaakte. Wachten tot de volgende slag begon, tot de vijand in actie kwam, tot die een fout maakte. Hij keek vanuit zijn zadel waakzaam naar het winterse woud, net zo bewegingloos als de bomen. De zon was tot halverwege het hoogste punt geklommen en gaf geen enkele warmte. Zijn adem hing als een witte mist voor zijn mond, en zijn netjes bijgewerkte snor en het zwarte vossenbont waarmee zijn kap was afgezet, waren berijpt. Hij was blij dat zijn helm aan de zadelknop hing. Zijn borstkuras hield de kou vast, die door zijn mantel en elke laag wol, zijde en linnen daaronder sneed. Zelfs het zadel van Schicht voelde kil aan, alsof de witte ruïn uit bevroren melk bestond. De helm zou zijn hersens beneveld hebben.

De winter was laat, heel laat naar Arad Doman gekomen, maar wel met verdubbelde woede. De zomerhitte, die onnatuurlijk lang in de herfst was blijven hangen, was in minder dan een maand omgeslagen naar hartje winter. De bladeren die de lange zomerdroogte overleefd hadden, waren bevroren geraakt voor ze van kleur hadden kunnen veranderen en nu glinsterden ze als vreemde, in ijs gekapselde smaragden in het ochtendzonlicht. De paarden van de ongeveer twintig wapenknechten om hem heen stampten van tijd tot tijd met een hoef in de kniediepe sneeuw. Tot aan hier was het een lange rit geweest en ze moesten nog verder, of dit nu een goede of een slechte dag zou worden. Donkere wolken joegen langs de hemel naar het noorden.

Hij had genoeg verstand van het weer om te weten dat de temperatuur voor het vallen van de nacht scherp zou dalen. Tegen die tijd moesten ze onderdak hebben.

‘Niet zo’n strenge winter als de laatste, nietwaar, Heer?’ zei Jaalam kalm. De jonge krijgsman wist op de een of andere manier altijd Ituraldes gedachten te lezen, en zijn stem was luid genoeg om door de anderen gehoord te worden. ‘Maar toch denk ik dat een paar man nu wel van kruidenwijn dromen. Niemand van hier, natuurlijk. Die zijn volstrekt onverstoorbaar. Drinken allemaal thee, meen ik. Koude thee. Als ze wat berkentakken hadden, zouden ze uit de kleren gaan om een sneeuwbad te nemen.’

‘Ze zullen hun kleren nu toch aan moeten houden,’ zei Ituralde droog, ‘maar misschien kunnen ze vanavond wat koude thee krijgen, als ze geluk hebben.’ Dat maakte wat gegrinnik los. Zacht gegrinnik. Hij had deze mannen met zorg gekozen, en ze wisten wanneer ze zich stil moesten houden.

Hijzelf had wel een kom dampende kruidenwijn of zelfs thee kunnen gebruiken. Maar het was lang geleden sinds kooplieden thee naar Arad Doman gebracht hadden. Lang geleden sinds een koopman zich voorbij de grens met Saldea had gewaagd. Tegen de tijd dat nieuws van de buitenwereld hem bereikte, was het al even oudbakken als het brood van de vorige maand, als het al om meer dan een gerucht ging. Maar dat maakte nauwelijks iets uit. Als de Witte Toren waarsachtig verdeeld was, of als er werkelijk mannen die konden geleiden naar Caemlin geroepen werden... nou ja, de wereld zou het zonder Rodel Ituralde moeten doen tot Arad Doman weer een geheel was. Op dit ogenblik had iedere weldenkende man zijn handen meer dan vol aan Arad Doman.

Nog eens overdacht hij de bevelen die hij zijn snelste ruiters had laten brengen naar iedere edelman die getrouw was aan de koning. Ze mochten dan verdeeld zijn door kwaad bloed en oude veten, maar hun trouw aan de koning hadden ze nog steeds gemeen. Als de bevelen van de Wolf kwamen, zouden ze hun legers verzamelen en uitrijden, tenminste, zolang hij de gunst van de koning behield. Op zijn bevel zouden ze zich zelfs in de bergen schuilhouden en wachten. O, ze zouden ongedurig worden en een paar zouden zijn naam vervloeken, maar ze zouden gehoorzamen. Ze wisten dat de Wolf veldslagen won. Sterker nog, ze wisten dat hij oorlogen won. Kleine Wolf noemden ze hem, als ze dachten dat hij hen niet kon horen. Maar hij gaf er niets om wat ze over zijn lengte dachten – niet veel, in ieder geval – zolang ze maar uitreden wanneer en waar hij beval.

Weldra zouden ze hard uitrijden, om een val te zetten die pas na maanden zou dichtklappen. Het was een waagstuk. Ingewikkelde plannen konden op vele manieren uiteenvallen, en dit plan had vele lagen. Alles zou al bij voorbaat mislukken als hij er niet in slaagde voor het lokaas te zorgen. Of als iemand zijn bevel negeerde om de koeriers van de koning te ontwijken. Maar allemaal kenden ze zijn redenen, en zelfs de grootste stijfkoppen onder hen deelden die, hoewel er weinigen waren die bereid waren om er hardop over te praten. Sinds hij Alsalams laatste bevel gekregen had, was hij rondgetrokken als een geest in een razende storm. Het opgevouwen papier was weggestopt in zijn mouw, boven het witte kant dat over zijn met staal beklede handschoen viel. Ze hadden een laatste kans, een heel kleine kans om Arad Doman te redden. Misschien zelfs om Alsalam tegen zichzelf te beschermen, voor de Koopliedenraad zou besluiten om een ander op de troon te zetten. Meer dan twintig jaar lang was hij een goed heerser geweest. Moge het Licht hem bijstaan dat te blijven.

Een luid gekraak deed Ituraldes hand naar het gevest van zijn slagzwaard duiken. Er klonk gekraak van leer en geschraap van ijzer toen de anderen hun wapens vrijmaakten. Verder was het stil. Het woud was zo stil als een bevroren tombe, op het knerpende geluid van een tak na die onder het gewicht van de sneeuw brak. Na een paar tellen ontspande hij zich – voor zover hij zich al had kunnen ontspannen sinds de verhalen over de Herrezen Draak die in de lucht bij Falme was verschenen hem in het noorden hadden bereikt. Misschien was de man werkelijk de Herrezen Draak, misschien was hij werkelijk in de lucht verschenen, maar wat de waarheid ook zijn mocht, die verhalen hadden een storm in Arad Doman veroorzaakt.

Ituralde was ervan overtuigd dat hij die storm had kunnen bedaren als hij meer de vrije hand gekregen had. Het was geen snoeverij dat hij er zo over dacht. Hij wist wat hij kon doen met een slag, een veldtocht of een oorlog. Maar sinds de Raad besloten had dat de koning veiliger zou zijn als hij Bandar Eban uit werd gesmokkeld, scheen Alsalam het in zijn hoofd gehaald te hebben dat hij de wedergeboorte van Artur Haviksvleugel was. En sindsdien hadden zijn handtekening en zegel tientallen gevechtsorders opgesierd, afkomstig van welke plek de Raad hem ook maar had verborgen. Ze wilden niet zeggen waar die plek was, zelfs niet tegen Ituralde zelf. Van elke vrouw van de Raad die hij hiermee confronteerde, kreeg hij een uitdrukkingloze blik en ontwijkende antwoorden als de koning zelfs

maar genoemd werd. Hij zou bijna gaan geloven dat ze niet wisten waar Alsalam was. Een belachelijke gedachte natuurlijk. De Raad hield de koning scherp in het oog. Ituralde had altijd gelooft dat de koopliedenhuizen zich er te veel mee bemoeiden, maar nu wenste hij dat ze zouden ingrijpen. Waarom ze zwegen was een raadsel, want een koning die de handel belemmerde bleef niet lang op de troon.

Ituralde was zijn geloften getrouw en bovendien was Alsalam een vriend, maar als de bevelen die de koning stuurde bedoeld waren om chaos te creëren, hadden ze niet beter geformuleerd kunnen zijn. Maar desondanks konden ze niet genegeerd worden. Alsalam was de koning. En hij had Ituralde bevolen om zo snel hij kon naar het noorden op te trekken tegen een grote verzameling Draakgezworenen, die Alsalam kennelijk door geheime verspieters had ontdekt. En tien dagen later, zonder een Draakgezworene in zicht, kwam er een bevel om weer naar het zuiden te trekken, weer zo snel mogelijk en wederom tegen een verzameling lieden die nimmer verschenen. Hij had bevel gekregen om zijn troepen bijeen te brengen om Bandar Eban te verdedigen, terwijl een aanval met drie vooruitgeschoven troepen de zaak voor eens en altijd zou hebben beslist. Bovendien was hem opgedragen zijn krachten te splitsen, terwijl een mokerslag hetzelfde resultaat zou hebben. Hij moest gebieden uitkammen waarvan hij wist dat de Draakgezworenen ze allang verlaten hadden, en wegtrekken van plaatsen waarvan hij wist dat ze daar hun kampen hadden opgeslagen. Erger nog, Alsalams bevelen waren vaak rechtstreeks naar de machtige edelen gegaan die geacht werden Ituralde te volgen. Ze zonden Machir deze kant op, Teacal die kant, en Raman nog weer een andere kant op. Vier keer waren er veldslagen uitgebroken omdat delen van hetzelfde leger 's nachts op elkaar stuitten. Ze waren opgetrokken op uitdrukkelijk bevel van de koning en hadden niemand behalve de vijand voor zich verwacht. En ondertussen groeiden de Draakgezworenen in aantal en nam hun zelfvertrouwen toe. Ituralde had wel overwinningen behaald – bij Solanje en Maseen, bij het Somalmeer en Kandelmar. Zo hadden de heren van Katar geleerd om de opbrengsten van hun mijnen en smelterijen niet langer aan de vijanden van Arad Doman te verkopen. Maar telkens hadden Alsalams bevelen tenietgedaan wat hij bereikt had.

Dit laatste bevel was echter anders. Om te beginnen had een grijzelvrouwe Tuva gedood in een poging om te verhinderen dat het bevel hem bereikte. Waarom de Schaduw dit bevel meer zou vrezen dan elk ander was een raadsel, maar het was een reden temeer om snel

te handelen. Voordat Alsalam hem een ander bevel zou sturen. Dit bevel bood vele mogelijkheden, en hij had elk ervan nauwlettend overwogen. Maar de beste mogelijkheden begonnen allemaal hier, vandaag. Al is de kans op een goede afloop klein, je moet hem toch grijpen.

In de verte weerklonk de schelle kreet van een sneeuwgaai, toen nog eens, en toen nog een derde keer. Ituralde zette zijn handen om zijn mond en herhaalde de drie rauwe kreten. Even later kwam een ruige, lichtgespikkelde ruïn tussen de bomen vandaan. De ruiter was gekleed in een witte mantel met zwarte vegen. Als ze stilgestaan hadden, zouden man en paard in het besneeuwde woud moeilijk te zien zijn geweest. De ruiter liet zijn paard naast dat van Ituralde stoppen. Hij was een gedrongen man die slechts één enkel zwaard met een korte kling droeg. Aan zijn zadel hingen een boog in een foedraal en een pijlkoker.

‘Het ziet ernaaruit dat ze allemaal gekomen zijn, Heer,’ zei hij met een stem die altijd hees klonk, en trok de kap van zijn hoofd. Iemand had ooit geprobeerd om Donjel op te hangen toen hij nog jong was, hoewel niemand meer wist waarom. Het restant van zijn kortgeknipte haar was ijzergrauw. De donkere leren ooglap over zijn rechteroog was een overblijfsel van een andere jeugdzonde. Maar of hij nu één of twee ogen had, hij was de beste verkenner die Ituralde ooit gekend had. ‘De meesten in ieder geval,’ ging hij door. ‘Ze hebben twee kordons schildwachten om het jachtslot uitgezet, het een binnen het ander. Je kunt ze al van een span ver zien, maar niemand kan dichtbij genoeg komen zonder dat ze het horen en ervandoor gaan. Aan de sporen te zien hebben ze niet meer man meegenomen dan u zei; niet genoeg om te tellen. Tuurlijk,’ voegde hij er droog aan toe, ‘bent u nog steeds behoorlijk in de minderheid.’

Ituralde knikte. Hij had het Witte Lint aangeboden en de lieden die hij op het punt stond te ontmoeten hadden dat aanvaard. Drie dagen lang, zo hadden de mannen onder het Licht, bij hun zielen en hoop op redding gezworen, zouden ze geen wapens tegen elkaar opnemen of bloed vergieten. Maar het Witte Lint was in deze oorlog nog niet beproefd en in deze tijden hadden sommige lieden vreemde denkbeelden over waar hun redding lag. Zoals degenen die zichzelf Draakgezworenen noemden. Hij werd altijd een gokker genoemd, maar dat was hij niet. De kunst was om te weten wat je kon wagen. En soms te weten wat je moest wagen.

Uit zijn laars haalde hij een pakje dat in geoliede zijde was genaaid en gaf het aan Donjel. ‘Als ik in twee dagen de voorde van Coron

niet bereikt heb, breng dit dan naar mijn vrouw.'

De verkenner stopte het pakje onder zijn mantel, raakte zijn voorhoofd aan en keerde zijn paard naar het westen. Hij had soortgelijke pakjes al eerder voor Ituralde gedragen, gewoonlijk aan de vooravond van een veldslag. Mocht het Licht geven dat Tamsin ook dit keer dat pakje niet zou hoeven openen. Ze zou achter hem aan komen – zo had ze het hem gezegd – de eerste keer dat een levende een dode achtervolgde.

'Jaalam,' zei Ituralde, 'laten we eens gaan kijken wat ons wacht in de jachthut van vrouwe Osana.' Hij spoorde Schicht aan en de anderen sloten zich achter hem aan.

De zon rees tot het hoogste punt en begon te dalen terwijl ze reden. De donkere wolken in het noorden kwamen dichterbij en de kilte drong dieper in hen door. Er klonk geen ander geluid dan het kraken van hoeven door de sneeuwkorst. Op hen na scheen het woud verlaten. Hij zag geen van de schildwachten over wie Donjel gesproken had. 's Mans mening over wat je een span ver kon zien verschilde nogal van die van de anderen. Ze verwachtten hem natuurlijk. En ze hielden hem ongetwijfeld in de gaten om er zeker van te zijn dat hij niet gevolgd werd door een leger, of hij nou wel of niet een Wit Lint had. Een flink aantal van hen zou best reden hebben om Rodel Ituralde met pijlen te bestoken. Een heer zou het Witte Lint bindend verklaren voor zijn mannen, maar zouden al die lieden zich gebonden voelen? Soms moest je gewoon iets wagen.

Tegen het eind van de middag doemde ineens Osana's jachtslot tussen de bomen op, een heleboel torens en slanke puntkoepels die tussen de paleizen van Bandar Eban niet zouden hebben misstaan. Bij haar was de jacht altijd om mannen of macht gegaan, en haar trofeeën waren talrijk en berucht, ondanks haar jeugdige leeftijd. De 'jachtpartijen' die hier hadden plaatsgevonden, zouden zelfs in de hoofdstad verbazing hebben veroorzaakt. Maar het slot lag er nu verlaten bij. Gebroken ramen gaapten hen met versplinterde tanden aan. Achter geen enkel raam was een lichtpuntje of enige beweging te zien. Maar de sneeuw die op de vrijgemaakte grond rondom het jachtslot lag, was behoorlijk door paardenhoeven vertrapt. De overdadig versierde en met koper beslagen poorten naar de grote binnenplaats stonden open. Ituralde reed er zonder in te houden doorheen, gevolgd door zijn mannen. Paardenhoeven kletterden over het plaveisel, waar de sneeuw tot modder was vertrapt.

Er kwamen geen dienaren te voorschijn om hem te begroeten, wat hij ook niet verwacht had. Osana was kort na het begin van de on-

rusten die Arad Doman plaagden verdwenen, en haar dienaren waren snel weggetrokken naar andere leden van haar Huis als ze daar een plek konden vinden. In tijden als deze verhongerden dienaren die geen meester hadden, of ze werden struikrover. Of Draakgezworene.

Hij steeg af bij de brede marmeren trap aan het eind van de binnenplaats en gaf de teugels van Schicht aan een van zijn gewapende mannen. Jaalam beval de mannen om onderdak te zoeken voor henzelf en hun paarden. Ze loerden naar de marmeren balkons en de brede vensters rond de binnenplaats, en bewogen zich alsof ze elk ogenblik de pijl van een kruisboog tussen hun schouderbladen verwachtten. Een van de staldeuren stond op een kier. Ondanks de kou verspreidden de mannen zich over de gehele binnenplaats, zodat ze alle kanten in de gaten konden houden, en drongen ze zich dicht tegen hun paarden aan. Als het ergste zou gebeuren, konden er misschien een paar naar buiten ontsnappen.

Ituralde trok zijn handschoenen uit en stak ze achter zijn riem. Hij beklom met Jaalam de treden en trok zijn kanten mouwen recht. De vertrapte sneeuw was weer bevroren en kraakte onder zijn laarzen. Hij dwong zich recht vooruit te kijken. Hij moest er ongenaakbaar en zelfverzekerd uitzien, alsof er niets kon gebeuren wat hij niet verwachtte. Vertrouwen was een van de sleutels tot de overwinning. Als de tegenpartij dácht dat je zelfverzekerd was, was dat bijna even goed als het ook daadwerkelijk zijn. Boven aan de trap trok Jaalam een van de hoge, bewerkte deuren open aan een vergulde ring. Ituralde raakte zijn ereteken aan om er zeker van te zijn dat hij op zijn plaats zat – zijn wangen waren te koud om te voelen of de zwartfluwelen ster was blijven zitten. Toen stapte hij naar binnen, even zelfverzekerd alsof hij naar een bal ging.

In de spelonkachtige grote zaal was even ijzig als buiten. Hun adem maakte mistige wolkjes. De onverlichte ruimte leek al in de schemer gehuld te zijn. De vloer was een kleurrijk mozaïek van jagers en dieren. Hier en daar waren stukjes van de tegels gesprongen alsof er zware gewichten op waren gevallen of overheen waren gesleept. Behalve een omgevallen voetstuk, waar ooit misschien een grote vaas of een klein standbeeld op gestaan had, was de zaal leeg. Wat de dienaren bij hun vlucht niet hadden meegenomen was al lang geleden door bandieten geroofd. Ze werden opgewacht door slechts één man met witte haren, die nog magerder was dan de laatste keer dat Ituralde hem gezien had. Zijn borstkuras was gebutst en zijn oorring was niet meer dan een smalle gouden band, maar zijn kantwerk was

vlekkeloos en het roodglinsterende wassende maantje naast zijn linkeroog zou, in betere tijden, aan het hof niet misstaan hebben.

‘Bij het Licht, welkom onder het Witte Lint, Heer Ituralde,’ zei hij vormelijk en neeg lichtjes.

‘Bij het Licht, ik kom onder het Witte Lint, Heer Shimron,’ antwoordde Ituralde en boog op zijn beurt. Shimron was een van Alsalams meest vertrouwde raadslieden geweest, tot hij zich bij de Draakgezworenen had gevoegd. Nu was hij een regelmatig terugkerend onderwerp tijdens de beraadslagingen. ‘Mijn wapenknecht is Jaalam Nishur, in eer gebonden aan het Huis Ituralde, zoals allen die met mij meegekomen zijn.’

Voor Rodel was er geen Huis Ituralde geweest, maar Shimron beantwoordde Jaalams buiging met de hand op zijn hart. ‘Eer aan eer. Wilt u me begeleiden, Heer Ituralde?’ zei hij toen hij zich oprichtte. De grote deuren naar de balzaal waren uit hun hengsels gelicht, hoewel Ituralde zich nauwelijks kon voorstellen dat ze door bandieten geroofd waren. Ze liepen door een hoge spitsboog die breed genoeg was om tien man door te laten. In de vensterloze ovale zaal erachter drongen tientallen lantaarns in alle maten en soorten de schaduwen terug, hoewel het licht nauwelijks de koepelvormige zoldering bereikte. Bij de beschilderde muren stonden twee groepen mannen op flinke afstand van elkaar. Het Witte Lint mocht hen dan bewogen hebben om hun helmen af te laten, maar alle tweehonderd of meer waren gewapend en er had beslist niemand zijn zwaard afgelegd. Aan één kant stonden een paar Domaanse heren die even machtig waren als Shimron – Rajabi, Wakeda, Ankaer – elk omgeven door een groepje mindere heren en eedgezworen gewone lieden. Er stonden ook kleinere groepjes mannen, soms niet meer dan twee of drie, waar vaak helemaal geen edelen bij zaten. De Draakgezworenen voerden beraadslagingen, maar niemand was woordvoerder. Niettemin was ieder van hen een zelfstandig aanvoerder. Sommigen hadden tientallen volgelingen, een paar zelfs duizenden. Niemand scheen zich hier op zijn gemak te voelen, en een of twee wierpen dreigende blikken naar de overkant, waar zo’n vijftig of zestig Taraboners stonden die al even woeste blikken terugwierpen. Ze mochten dan allemaal Draakgezworenen zijn, maar er was weinig genegenheid tussen Domani en Taraboners. Toch moest Ituralde bijna glimlachen bij het zien van de uitlanders. Er waren twee keer zoveel mannen gekomen als waar hij op had durven hopen.

‘Heer Rodel Ituralde komt onder het Witte Lint,’ schalde Shimrons stem door het schaduwlicht van de lantaarns. ‘Laat eenieder die aan

geweld denkt, zijn hart en ziel doorzoeken.’ En dat was het einde van de vormelijkheden.

‘Waarom biedt heer Ituralde het Witte Lint aan?’ wilde Wakeda weten. Zijn ene hand greep het gevest van zijn slagzwaard, de andere was als een vuist in zijn zij geplaat. Hij was geen lange man, zij het groter dan Ituralde, maar zo hooghartig alsof hij zelf op de troon zat. Vrouwen hadden hem knap genoemd, ooit. Nu bedekte een zwarte doek de oogkas waar zijn rechteroog had gezeten, en zijn ereteken was een zwarte pijlpunt die naar het litteken wees dat van zijn wang tot zijn voorhoofd liep. ‘Is hij van plan zich bij ons aan te sluiten? Of wil hij dat we ons overgeven? Iedereen weet dat de Wolf even sluw als stoutmoedig is. Is hij zo stoutmoedig?’ Onder de mannen aan zijn kant rees een gegrom op, deels van grijnzende vrolijkheid en deels van boosheid.

Ituralde klemde zijn handen achter zijn rug in elkaar om de robijn in zijn linker oor niet aan te raken. Het was wijd en zijd bekend dat dat een teken van boosheid was en soms deed hij het doelbewust, maar nu moest hij beheerst lijken. Nee. Kalm. Tweegevechten werden in boosheid aangegaan, maar hij was hier om een tweegevecht uit te vechten, en dat vereiste kalmte. Woorden konden dodelijker wapens zijn dan zwaarden.

‘Iedereen hier weet dat we nóg een vijand hebben, in het zuiden,’ zei hij met vaste stem. ‘De Seanchanen hebben Tarabon opgeslokt.’ Zijn blik zwierf over de Taraboners die hem uitdrukkingloos aanstaarden. Hij had nooit iets kunnen opmaken uit de gezichten van Taraboners. In plaats van die opgedirkte snorren – het leken wel harige slagtan- den, nog erger dan die van Saldeanen – en die belachelijke sluiers hadden ze evengoed maskers kunnen dragen. Het armzalige lantaarn- licht hielp ook al niet. Maar hij had hen gesluiert in maliën gezien en hij had hen nodig. ‘Ze zijn over de Vlake van Almoth gestroomd en trekken steeds verder op naar het noorden. Hun bedoelingen zijn duidelijk. Ze zijn van plan om ook Arad Doman in te nemen. Ik vrees dat ze de hele wereld willen hebben.’

‘Wilt u weten wie we zullen steunen als die Seanchanen ons land bin- nenvallen?’ vroeg Wakeda.

‘Ik vertrouw er beslist op dat u voor Arad Doman zult vechten, Heer Wakeda,’ zei Ituralde kalm. Wakeda liep paars aan van de recht- streekse belediging die in zijn gezicht werd geslingerd, en de handen van zijn eedgezwoenen gingen naar hun gevesten.

‘Vluchtelingen hebben bericht dat er Aiel op de vlakte zijn,’ zei Shim- ron haastig, alsof hij bang was dat Wakeda het Witte Lint zou kunnen

breken. Geen van Wakeda's mannen zou een zwaard trekken, tenzij hij het zelf deed of het hun beval. 'Er word gezegd dat ze voor de Herrezen Draak vechten, dus moet hij hen gestuurd hebben, misschien om ons te helpen. Niemand heeft ooit een Aielleger verslagen, zelfs Artur Haviksvleugel niet. Herinnert u zich nog de Bloedsnieuw, Heer Ituralde, van toen we jonger waren? Ik denk dat u met me eens zult zijn dat we ze daar toen niet verslagen hebben, wat de kronieken ook beweren, en ik kan niet geloven dat de Seanchanen met zo velen zijn als wij destijds. Zelf heb ik gehoord dat er Seanchanen naar het zuiden trekken, van de grens af. Nee, ik vermoed dat het volgende dat we van hen zullen horen is dat ze zich uit de vlakke terúgtrekken, niet dat ze tegen ons optrekken.' Hij was geen slechte veldheer, maar hij was altijd al zelfgenoegzaam geweest.

Ituralde glimlachte. Berichten kwamen altijd sneller uit het zuiden dan van waar ook. Hij was bang geweest dat hĳ de Aiel ter sprake had moeten brengen, en dat ze zouden denken dat hij hen iets op de mouw probeerde te spelden. Hij kon het zelf nauwelijks geloven. Aiel op de Vlakke van Almoth. Hij wees hen er maar niet op dat Aiel die gestuurd werden om de Draakgezworenen te helpen, waarschijnlijk eerder in Arad Doman zelf zouden zijn verschenen. 'Ook ik heb vluchtelingen ondervraagd, en zij hebben het over bendes Aiel, geen legers. Wat de Aiel op de vlakke ook aan het doen zijn, het heeft de Seanchanen misschien vertraagd, maar niet de andere kant opgedreven. Hun vliegende beesten zijn begonnen onze kant van de grens te verkennen. Dat lijkt niet echt op een aftocht.'

Met een zwierig gebaar trok hij de rol uit zijn mouw en hield hem omhoog zodat iedereen het Zwaard en de Hand in de groenblauwe was kon zien. Zoals hij de laatste tijd wel vaker had gedaan had hij een heet lemmet gebruikt om het koninklijke zegel aan een kant los te maken, zodat hij het ongebroken aan twijfelaars kon laten zien. Daar waren er genoeg van, als ze kennisnamen van Alsalam's bevelen. 'Ik heb bevelen van koning Alsalam om zo veel mogelijk mannen te verzamelen, waar ook maar vandaan, en de Seanchanen met al mijn macht aan te vallen.' Hij haalde diep adem. Dit was wederom een gok, en Alsalam zou zijn hoofd op het schavot leggen als de dobbelstenen niet op de juiste manier vielen. 'Ik bied een wapenstilstand aan. Uit naam van de koning beloof ik niet tegen u op te trekken zolang de Seanchanen een bedreiging tegen Arad Doman vormen. Mits u allen dezelfde belofte wilt doen en naast mij wilt vechten tot zij verdreven zijn.'

Er viel een verblufte stilte. Rajabi, met zijn stierennek, keek of hij

door de donder was getroffen. Wakeda kauwde op zijn lip als een geschrokken meisje.

Toen bromde Shimron: ‘Kunnen ze wel teruggedreven worden, Heer Ituralde? Ik heb op de Vlake van Almoth tegenover... hun geketende Aes Sedai gestaan, net als u.’ Er schraaptten laarzen over de vloer toen mannen gingen verzitten, en gezichten werden donker van kille woede. Niemand dacht graag dat hij geen verweer tegen een vijand had, maar velen van hen waren destijds met Ituralde en Shimron op de vlakte geweest, zodat iedereen wist wat dit voor een vijand was. ‘Ze zijn te verslaan, Heer Shimron,’ antwoordde Ituralde, ‘zelfs met hun... kleine verrassingen.’ Het was een vreemde manier om het scheuren van de grond onder je voeten en verkenners die reden op iets wat leek op Schaduwgebloed te beschrijven, maar hij moest even zelfverzekerd klinken als hij eruitzag. Bovendien, als je wist wat de vijand kon doen, paste je je aan. Dat was al een basisbeginsel van oorlogsvoering lang voordat de Seanchanen verschenen waren. Die Seanchaanse voordelen waren gevoelig voor duisternis en stormen, en iemand die er gevoel voor had kon je altijd vertellen wanneer er een storm aankwam. ‘Een verstandig man houdt op met kluiven als hij het bot bereikt,’ ging hij door, ‘maar tot op heden hebben de Seanchanen hun vlees aan reepjes opgediend gekregen voor ze er zelfs maar naar reikten. Ik zal ze een forse schenkel geven om op te kauwen. Sterker nog, ik heb een plan waardoor ze zo hard toebijten dat ze hun tanden op het bot breken voor ze een bek vol vlees hebben. Welnu, ik heb mijn belofte gedaan. Wilt u dat ook doen?’

Het was moeilijk om zijn adem niet in te houden. Iedere man scheen in zijn binnenste te kijken. Hij kon ze zowat zien nadenken. De Wolf had een plan. De Seanchanen hadden geketende Aes Sedai en vliegende beesten en het Licht mocht weten wat nog meer. Maar de Wolf had een plan. De Seanchanen. De Wolf.

‘Als iemand hen kan verslaan,’ zei Shimron uiteindelijk, ‘dan bent u het, Heer Ituralde. Ik verbind mij.’

‘Ik ook!’ riep Rajabi. ‘We zullen ze tot over de wereldzeeën terugjagen tot waar ze vandaan kwamen!’ Hij had niet alleen de nek van stier maar ook diens vurige aard.

Verrassend genoeg stemde ook Wakeda geestdriftig met donderende stem in, en toen stak er een storm van stemmen op die riepen dat zij zich bonden aan ’s konings bevel en dat zij de Seanchanen zouden verpletteren. Sommigen riepen zelfs dat ze de Wolf tot in de Doemkrocht zelf zouden volgen. Dat was allemaal heel bevredigend, maar het was niet alles waar Ituralde voor gekomen was.

‘Als u óns vraagt om voor Arad Doman te vechten,’ riep een stem boven de rest uit, ‘vraag óns dan!’ De lieden die zich verbonden hadden vervielen tot boos gebrom en halfzacht gevloek.

Ituralde verborg zijn tevredenheid achter een uitdrukingsloos gezicht toen hij zich omdraaide en de spreker aan de andere kant van de zaal aankeek. De Taraboner was een magere man met een scherpe neus waardoor zijn sluijer op een tent leek. Maar zijn ogen waren hard en scherp. Enkele Taraboners fronsten hun wenkbrauwen alsof ze afkeurden dat hij gesproken had. Het leek er dus op dat zij evenmin een woordvoerder hadden als de Domani, maar hij had gesproken. Ituralde had gehoopt op de beloften die hij gekregen had, maar voor zijn plan had hij ze niet nodig. Maar de Taraboners wel. Zij zouden de kans op succes ten minste verhonderdvoudigen. Hij sprak de man met een beleefde buiging aan.

‘Ik bied u de kans aan om voor Tarabon te vechten, edele Heer. De Aiel zaaien enige verwarring op de vlakte; de vluchtelingen spreken daarover. Zeg eens, zou een kleine groep van uw mannen – honderd, misschien tweehonderd – in die verwarring de vlakte kunnen oversteken en Tarabon binnentrekken, als hun wapenrusting onderscheiden was met strepen, zoals degenen die onder de Seanchanen rijden?’ Hoewel het onmogelijk scheen dat het uit steen gehouwen gezicht van de Taraboner nog meer zou verstrakken, gebeurde dat toch. En nu was het de beurt aan de mannen aan zijn kant van de zaal om boos te grommen en te vloeken. Er waren genoeg berichten naar het noorden gekomen, en ze wisten dat de Seanchanen een koning en een panarch op hún tronen hadden gezet en dat die een eed van trouw hadden gezworen aan een Keizerin aan de andere kant van de Arythische Oceaan. Ze vonden het vast niet prettig om eraan herinnerd te worden hoeveel van hun landgenoten nu voor deze Keizerin reden. De meeste ‘Seanchanen’ op de Vlakte van Almoth waren Taraboners.

‘Wat kan één enkele kleine groep uitrichten?’ gromde de magere man minachtend.

‘Weinig,’ zei Ituralde. ‘Maar als er vijftig van die groepen waren? Een honderdtal?’ Alles bij elkaar konden deze Taraboners misschien inderdaad zoveel mannen achter zich zien te krijgen. ‘Als ze allemaal op dezelfde dag zouden toeslaan, over heel Tarabon? Ik zou zelf met hen meerijden, en zoveel mannen meenemen als er in Tarabonse wapenrusting kunnen worden uitgerust. Opdat u weet dat dit niet zomaar een plannetje is om u kwijt te raken.’

Achter hem begonnen de Domani luid te protesteren. Ongelofelijk

genoeg protesteerde Wakeda het luidst van allemaal! Een plan van de Wolf was allemaal goed en wel, maar ze wilden de Wolf zelf aan het hoofd. De meeste Taraboners begonnen onder elkaar te redetwisten of er inderdaad zoveel mannen over de vlakte konden trekken zonder ontdekt te worden, zelfs in zulke kleine groepen, of ze wel wat zouden kunnen uitrichten, en of ze bereid waren om wapenrustingen te dragen met Seanchaanse strepen. Taraboners redetwisten even makkelijk als Saldeanen en al even verhit. Maar niet de man met de scherpe neus. Hij bleef Ituralde kalm aankijken. En gaf toen een kort knikje. Het was moeilijk te zeggen vanwege die dikke snor, maar Ituralde dacht dat hij glimlachte.

De laatste spanning gleed van Ituraldes schouders. De man moest meer aanvoerder zijn dan hij zo op het eerste gezicht leek, anders had hij er nooit mee ingestemd terwijl de anderen nog aan het twisten waren. De anderen zouden ook komen, daar was hij zeker van. Zij zouden met hem naar het zuiden rijden, tot in het hart van wat de Seanchanen als hun eigendom beschouwden, en hun hard en brutaal een klap in hun gezicht geven. De Taraboners zouden daarna natuurlijk willen achterblijven om het gevecht verder aan te gaan in hun thuisland. Meer kon hij niet verwachten. Dan zouden hij en de paar duizend man die hij met zich mee kon nemen overblijven en teruggejaagd worden naar het noorden, de hele weg terug over de Vlakte van Almoth. Als het Licht met hem was, in verschrikkelijke woede.

Hij beantwoordde de glimlach van de Taraboner, als het tenminste een glimlach was. Met een beetje geluk zouden woedende krijgsheren niet zien waar hij hen naartoe leidde, tot het te laat was. En als ze het wél zagen... Ach, dan had hij nog een tweede plan.

Eamon Valda hield zijn mantel stijf om zich heen toen hij door de sneeuw tussen de bomen stampte. De wind joeg een koude, gestadige zucht door de besneeuwde takken, een verrassend zacht geluid in het bleke grijze licht. Die zucht sneed door de dikke witte wol alsof het gaas was en verkilde hem tot op het bot. Het kamp dat om hem heen in het bos verspreid lag, was te stil. Doorgaans gaf beweging een klein beetje warmte, maar hierin bleven zijn mannen op elkaar gedrongen zitten tenzij ze opgepord werden.

Plotseling bleef hij staan en trok zijn neus op vanwege een plotselinge stank, een misselijkmakende smerigheid als twintig mesthopen waarin het krioelde van de maden. Hij kokhalsde niet maar brieeste. Het kamp ontbeerde de ordelijkheid waaraan hij de voorkeur gaf. De

tenten stonden in groepjes bijeen onder de dikste overhangende takken, en de paarden waren dichtbij vastgezet in plaats van aan de piketlijnen bevestigd, zoals het hoorde. Juist dit soort gebrek aan orde leidde tot smerigheid. Zonder toezicht bedekten de mannen de uitwerpselen van hun paarden haastig met een paar scheppen aarde en groeven ze latrines op plekken in de buurt, zodat ze niet zo ver hoefden te lopen in de kou. Wie van zijn officieren dit toestond, zou snel geen officier meer zijn en uit eerste hand leren hoe hij een schop moest gebruiken.

Hij tuurde het kamp in, op zoek naar de oorzaak van de stank, toen die plotseling verdween. De wind veranderde niet; de stank verdween gewoon. Even was hij geschrokken. Hij liep door en briede des te harder. Die stank was érgens vandaan gekomen. Hij zou degenen weten te vinden die dachten dat de tucht was verslapt en eens wat voorbeelden stellen. De tucht moest streng zijn, nu meer dan ooit. Aan de rand van een brede open plek bleef hij opnieuw staan. De sneeuw hier was ongerept, ondanks het kamp dat eromheen verborgen lag. Hij bleef tussen de bomen staan en speurde de lucht af. De voortjagende grijze wolken onttrokken de middagzon aan het gezicht. Hij zag een flikkerende beweging en zijn adem stokte, tot hij besepte dat het slechts een vogel was, een klein bruin diertje dat beducht was voor haviken en laag bleef. Hij lachte blaffend, een lach die vermengd was met bitterheid. Het was weinig meer dan een maand geleden sinds de door het Licht vervloekte Seanchanen Amador en de Burcht van het Licht in één ongelofelijke slok hadden verzwolgen, maar hij had bijgeleerd. Wijze lieden leerden, terwijl dwazen...

Ailron was een dwaas geweest, vol oude verhalen van glorie die met de jaren steeds mooier werden en gevoed werden door een nieuwe hoop om werkelijke gekroonde macht te gewinnen. Hij had gewaagd om de werkelijkheid onder ogen te zien en het gevolg was Ailrons Ramp geweest. Valda had gehoord dat het de Slag van Jeramel genoemd werd, maar alleen maar door het handjevol Amadiciaanse edelen dat ontsnapt was. Ze waren dan wel verdoofd als een gevelde os, maar probeerden nog steeds dwangmatig om de gebeurtenissen zo fraai mogelijk voor te stellen. Hij vroeg zich af welke naam Ailron eraan gegeven zou hebben toen de Seanchaanse tamme heksen zijn ordelijke gelederen aan bloedige flarden begonnen te rijten. Hij kon in zijn eigen hoofd nog steeds zien hoe de aarde veranderde in fonteinen van vlammen. Hij zag het in zijn dromen. Nou ja, Ailron was dood, neergesabeld toen hij het slagveld probeerde te ontvluchten,